

facultăților imaginative ale omului și ale arhitectului care va trebui ca în viitor să știe a se elibera de tirania uniformității banale. A.Gaudi a înțeles că nimeni altul în epoca sa ,cum să se folosească de simbol pentru a concilia expresia cu originalitatea, pentru a continua trecutul în prezent, pentru a fi liber dar și funcțional, pentru a nu fi eclectic, dar nici prizonier al unor maniere, oricâtă autoritate ar fi avut acestea [2, p. 8].

Ca și concluzie, arta ca simbol, se bazează pe rațiune, pe logică și pe exprimarea ideilor, trăirilor și sentimentelor într-un mod unitar sau prin detalii estetice.

Bibliografie

1. Zaharia, D.N., *Estetica analitică*, Ed. Artes, Iași, 2007.
2. Bartos, M.J., *Arta murală*, Interferente vizual-artistice, Ed. Artes, Iași, 2006.
3. Algirdas Julien, Greimas, *Despre sens*, Ed. Univers, București, 1975.
4. Hegel, *Prelegeri de estetică*, vol. I, Ed. Academiei, București, 1966.
5. Biberi, Ion, *Arta suprarealistă*, Ed. Meridiane, București, 1973.

ASPECTELE SCENOGRAFICE ÎN ORGANIZAREA INTERIOARĂ ȘI FUNCȚIONALĂ A SPAȚIULUI DE INTERIOR

Veronica RĂILEANU, dr., conf. univ.

Summary

The objectives of an interior design include: settlement of the main design tasks of this particular interior, contribution towards development of creative thinking during design process; acquire the necessary skills of using the graphic design materials and creation of the working sketches that are mandatory for design project. The project that has to be created, taking into consideration the international practices and national practices of interior design of spaces with different functional scopes, becomes a challenge because

creation of visual, physical and mental comfort requires a deep knowledge in the field.

Organizarea interioară și funcțională a spațiului, precum și aspectele scenografice ale acestuia, devin o preocupare actuală atât pentru profesioniștii din domeniul designului interior, cât și pentru oamenii de rând. **Interiorul** reprezintă spațiul organizat după anumite principii constructive în care se iau în considerație atât datele antropometrice, cât și efectele psihofiziologice care influențează individul. Orice interior reprezintă un spațiu vizual închis și un mediu constituit pe cale artificială în care se formează condițiile optime de supraviețuire a oricărui individ. Spațiile interioare au diverse destinații. Acestea au menirea de a satisface necesitățile umane în diverse ipostaze ale existenței acestuia. Perioada contemporană a scos la iveală noi activități care au condus la formarea unui nou tipuri de interioare.

Proiectarea unui spațiu interior poate fi asemănată cu ambalarea unui produs, deoarece, întâi de toate, asupra lui se atrage atenție. Aspectul unui interior trebuie să placă unui public, trebuie să poarte amprenta individualismului, în care aspectul funcțional și cel estetic să echilibreze la cel mai înalt nivel, iar deciziile profesionale să includă un set de scopuri creative de proiectare cum ar fi:

- organizarea funcțională a încăperii;
- alegerea optimă a dimensiunilor mobilierului și echipamentelor;
- utilizarea armonioasă a culorilor și soluțiilor ce țin de iluminare;
- utilizarea de finisaje moderne și de decorație.

Primul lucru, când începe amenajarea compozițională a unei încăperi, este analizarea spațiului interior existent. Aceasta nu înseamnă că trebuie luate în considerație doar dimensiunile încăperii, ci și destinația acestui spațiu, felul în care urmează a fi utilizat. Când se evaluează un spațiu, încercarea de a-l imagina cu pereții imaculați

sau chiar invizibili este foarte avantajoasă. Aceasta poate induce imaginația la noi posibilități, noi variante de reamenajare și compartimentare cu panouri, paravane și pereți ușori. De aici pornește implementarea bazelor compoziționale în spațiul interior: se găsește un echilibru al volumelor, se alege gama coloristică și se gândește iluminatul potrivit pentru întregirea și evidențierea tuturor elementelor constituente. Zonele mici beneficiază de intimitate și tihnă, iar culorile, dacă sunt bine alese, nu fac decât să le amplifice.

Spațiile largi și camerele cu proporții neobișnuite necesită o atenție specială. E benefică împărțirea acestor încăperi în două sau mai multe spații distincte, care au și destinații diferite. Delimitarea lor se poate face cu ajutorul pieselor de mobilier sau a unor panouri decorative, dar mai există și alte opțiuni: tratarea diferită a spațiilor formate cu ajutorul materialelor și culorilor.

După aranjarea volumelor în spațiul interior, se trece la o altă treaptă de proiectare: alegerea materialelor de finisare, a gamei coloristice și a unui iluminat adecvat, toate acestea alegând-se în funcție de zonă și destinație.

Se deosebesc mai mulți factori care contribuie la formarea confortului psihologic al unei încăperi destinate pentru petrecerea timpului liber. Unul dintre cele mai importante mijloace de proiectare a interiorului confortabil și estetic este decizia decorativ-artistică: stilul, culoarea, soluțiile de iluminat artificial, materialele de finisare și elementele decorative.

Metodele profesionale de proiectare:

- Organizarea sistematizării spațiale.
- Mobilarea și echiparea corespunzătoare a spațiului.
- Finisările decorativ-artistice.

Organizarea sistematizării spațiale include: zonarea spațială și funcțională; alegerea unei soluții compoziționale; executarea replanificării (dacă este necesar, în vederea proiectării unei mai bune soluții a sarcinilor de bază), aplicarea dispozitivelor noi structurale (pereți despărțitori, podiumuri, deschideri etc.).

Mobilarea și echiparea spațiilor include: alegerea mobilierului și utilajelor, inclusiv preferențele practice de ani de management dovedit de standardele ergonomice pentru dimensiunile lor și tehnicile de plasare pentru a crea un confort deplin în toate odăile; creșterea nivelului confortului.

Finisările decorativ-artistice includ: alegerea stilului, culorii și a mijloacelor de iluminat, materialelor de finisare și a elementelor de decor, formarea unui interior confortabil și estetic cu caracter individual. Mai exact, este un set de mijloace care includ alegerea stilului și deciziei compoziționale a întregului interior al materialelor de finisare, precum și deciziile asupra culorii, iluminatului artificial și decorarea.

Culoarea în proiectarea unui interior este unul din cele mai importante instrumente în mâinile unui proiectant. Culoarea și lumina sunt indispensabile prin natura lor. În ciuda faptului că uneori arhitectura spațiului interior nu corespunde cu conceptul localului, se poate recurge la decizii artistice originale care să compenseze lipsa spațiului dorit. Uneori neajunsurile unui spațiu pot fi transformate în puncte forte - hotărâtoare devenind atitudinea creativă față de spațiul dat. Culoarea este componentul care este în stare să schimbe vizual proporțiile unui spațiu interior, precum și să îmbunătățească microclimatul. Cu ajutorul culorii se poate obține un ritm compozițional, se pot crea accente coloristice în locurile necesare și se pot forma legături între spațiile interioare cu diverse destinații.

Însemnătatea culorii este dovedită prin senzația percepțiilor vizuale. Semnificativ în acest sens este faptul că omul percepe aproximativ 90% din totalul informațiilor despre mediul înconjurător prin vedere și numai 10% prin simțuri. Culoarea este deci principalul element prin care aparatul senzorial recepționează semnalele emise de lumea exterioară. Alegerea culorii în interior este condiționată de diverși factori: condițiile naturale exterioare; orientarea față de punctele cardinale, arhitectura spațiului interior, în așa mod, culoarea poate fi utilizată atât ca mijloc de întrunire a zonelor componente, cât

și ca mijloc de evidențiere a anumitor zone funcționale. În funcție de conceptul interior, culoarea trebuie să evidențieze unele elemente, iar pe altele să le estompeze vizual.

O caracteristică nu mai puțin importantă a culorii constă în faptul că aceasta servește drept mijloc de orientare a vizitatorilor în spațiu. Astfel, diverselor încăperi componente le pot fi atribuite o coloristică diferențiată. Acest procedeu facilitează memorarea mai ușoară a spațiilor necunoscute.

La alegerea culorilor pentru interior trebuie să se cunoască efectele psihofiziologice ale acestora asupra organismului uman, întrucât culoarea constituie una din componentele importante nu numai ale echilibrului ambianței interioare a unui spațiu, ci și a stării afective a fiecărui individ. O culoare este cu atât mai caldă, cu cât se apropie mai mult de roșu și cu atât mai rece, cu cât este mai dominant albastrul. Culorile închise induc stări depresive, descurajante, cele prea vii sunt obositoare, iar culorile deschise înveselesc. Tot culoarea este cea care oferă stări de bucurie, sociabilitate sau, dimpotrivă, tăcere, interiorizare sau meditație. Culorile au putere de influențare asupra stării fiziologice a organismului, proceselor psihice și stării afective, lucru dovedit printr-o serie de cercetări științifice. De exemplu, un mediu înconjurător prea monoton și rece, din punct de vedere coloristic, induce o creștere a tensiunii nervoase, o stare de iritare permanentă, pe când alegerea cu discernământ a culorilor calde creează o stare de bună dispoziție și optimism. Cunoașterea caracteristicilor afective ale culorilor permite realizarea de aranjamente coloristice plăcute ochiului, care să contribuie la crearea unor stări de confort fizic și psihic în spațiile interioare. Tot odată, zonele ale căror pereți sunt vopsite în culori „bogate – calde” vor arăta mai mici decât dimensiunea reală posedată, iar în cazul în care se va folosi o coloristică „săracă – rece”, încăperea va arăta mai spațioasă. Culorile climaterice din interior nu doar că afectează percepția spațială, dar au, de asemenea, un impact psihologic asupra oamenilor. S-a

constatat că cel mai mare impact benefic asupra psihicului uman o are gama de tonuri luminoase. Culorile intense și deschise (de exemplu, culoarea roșie și violetă) predau interiorului un caracter dinamic, însă abundența acestora poate influența asupra sistemului nervos, poate obosea ochii sau mări tensiunea.

Culorile pot schimba optic încăperile:

- pardoseala colorată: face încăperea mai lată și mai înaltă; dă suport optic mobilierului și o impresie de siguranță la mers;
- pardoseala și tavan colorate: încăperea pare mai joasă și mai lată;
- pardoseala și peretele de fundal colorate: pardoseala se accentuează și mai mult, încăperea căpătând volum pe lățime;
- tavanul și peretele de fundal colorate: încăperea se scurtează, pârând în același timp lată;
- pardoseala și pereți laterali colorați: pardoseala leagă cei doi pereți și îi apropie între ei, încăperea mărindu-se spre peretele neutru;
- peretele de fundal colorat: impresia de stabilitate, formând un fundal bun pentru mobilier;
- pereți laterali colorați: încăperea pare mai îngustă, lărgindu-se spre pereții neutri;
- peretele de fundal și cei laterali colorați: încăperea pare închisă, lărgind-se pe verticală;
- tavan și pereți laterali colorați: încăperea se lungește spre spate, pardoseala deschisă neavând susținere optică;
- fundal, pereți laterali și tavan colorate: micșorează vizual, încăperea pare mai îngustă;
- pardoseala, tavan, pereți colorați: încăperea dă impresia de o cutie închisă, apăsătoare.

Suprafețele „accente” trebuie alese cu grijă, în funcție de gabaritele încăperii. Cu ajutorul culorii se pot corecta vizual micile neajunsuri dimensionale ale spațiului interior. Prin urmare, se poate recurge la vopsirea tavanului în nuanțe mai întunecate în cazul spațiilor mai înalte. Aceasta va coborî vizual tavanul și va acorda

încăperii o atmosferă mai intimă. La fel, se poate proceda și cu spațiile interioare în care predomină dimensional două dintre laturi. O culoare mai accentuată sau mai întunecată va crea întotdeauna senzația de apropiere și micșorare a spațiului. Totodată, cu ajutorul unei culori întunecate se pot scoate în evidență construcții sau zone asupra cărora se dorește a atrage atenția

Distrugerea unei suprafețe poate avea loc nu doar cu ajutorul transformărilor de extragere, adăugare sau dimensionale. Aceasta se poate obține și cu ajutorul culorii, efectul obținut având uneori un impact vizual mult mai puternic decât în cazul distrugerii volumetrică. Trebuie luați în considerație însă diverși factori: dimensiunile încăperii, destinația acesteia și nu în ultimul rând amplasarea față de punctele cardinale. O fragmentare coloristică mărunță își va pierde din efect într-un spațiu interior cu dimensiuni mari, întrucât nu va fi proporțională cu gabaritele încăperii. La fel, o fragmentare mășcată va dezavantaja spațiile interioare restrânse. Nu trebuie exclusă nici destinația încăperilor atunci când se hotărăște fragmentarea coloristică a suprafețelor, întrucât poate influența considerabil asupra interpretării afective. Suprafețele fragmentate mășcat vor crea un disconfort vizual în spațiile destinate odihnei, totodată vor influența și cele cu o fragmentație mărunță, întrucât va crea senzația de oboseală. Încăperile aflate în partea însorită a clădirii dispun de un iluminat natural mai intens, iar suprafețele cu o fragmentare coloristică mărunță vor fi foarte accentuate, deoarece lumina are proprietatea de a scoate în evidență.

Compoziția depinde nu doar de organizarea geometrică, ci și de materialele utilizate în crearea sa, întrucât acestea dau elementelor compoziționale caracteristici suplimentare de calitate. În funcție de suprafața pe care o va avea elementul utilizat în spațiul interior, netedă sau aspră, lucioasă sau mată, compoziția va căpăta expresivitate și calități care vor influența nu doar vizual, ci și tactil observatorul. Factura reprezintă relieful suprafeței, iar textura – desenul de suprafață care depinde de însușirile formei. Textura este

percepută vizual. Există materiale cu o textură expresivă și clar definită (lemn, nisip), care pot fi folosite pentru crearea contrastelor și evidențierea centrului compozițional. Factura este percepută și vizual și tactil. De ea depinde percepția culorilor, deoarece aceasta este capabilă de a atrage sau reflecta razele solare.

Materialele pot fi de construcție, de finisare sau pot avea funcții mixte. Factura suprafețelor în spațiul interior depinde de materialele utilizate. După caracterul de reflexie a luminii, toate facturile se grupează în grunțuroase (piatră neșlefuită, tencuială mășcată, beton nefinisat, ceramică grunțuroasă), mate (piatră șlefuită, tencuială, tapete, vopsele mate, pânze), lucioase (piatră lustruită, metal, sticlă, ceramică glazurată). Alegerea unei anumite facturi depinde de încăperea propriu-zisă, iluminatul natural, lucrările care vor fi efectuate în incintă, dimensiunile acesteia, precum și compoziția unitară. Utilizarea materialelor cu facturi foarte mășcate nu este preferabilă pentru spațiile mici, întrucât mărimea facturii nu va fi proporțională cu gabaritele încăperii. În spațiile mari, utilizarea materialelor cu facturi mari este suficient de argumentată. Poate avea un rezultat foarte interesant combinarea facturilor și materialelor, de exemplu lemn și beton, piatră naturală și lemn, metal și tencuială grunțuroasă. Utilizarea suprafețelor lucioase ajută la mărirea vizuală a spațiilor interioare.

Cele mai frecvente tipuri de finisări pot fi: ***pentru pereți și tavane*** – tapetarea, vopsirea cu lacuri și vopseli, executarea cu tencuială decorativă, placarea cu plăci ceramice, cu piatră naturală sau artificială, placarea cu lambriuri din lemn sau cu panouri din lemn, placarea cu plăci de polistiren și lastic, tapițarea cu stofă etc.; ***pentru pardoseli*** – acoperirea cu linoleum, mochetă, cu gresie din PVC, cu ceramică, marmură, granit, acoperirea cu parchet, laminat, plută etc. Un criteriu important în alegerea materialelor de finisare îl constituie simplitatea și siguranța de exploatare, acustica, calitatea termică și tehnică a materialelor, proprietățile fizice., în alegerea

materialelor se va ține cont de stilistica gândită, dimensiunile încăperii, precum și volumul și tipul de lucrări care vor fi executate.

Încheiere. Devreme ce aspectul vizual joacă un rol foarte important într-un interior, proiectantul va da prioritate anume acestei laturi în schimbul oricărui alt argument. Pe lângă zonarea corectă și amplasarea armonioasă a mobilierului, trebuie să fie acordată suficientă atenție și asupra materialelor utilizate, precum și calității acestora. Ele trebuie să fie nu doar atractive, dar și cu un grad de uzură ridicat și foarte practice.

Bibliografie

1. Neufert, E., Manualul arhitecturii, Editura Alutus, Miercurea Ciuc, 2004.
2. Stafford, C., Arta de a trăi colorat, Editura Humanitas, București, 2008.
3. Джулиус, П., Основы эргономики, Астрель, 2006.
4. http://duso.ua/atrcles_news/design_proiektirovaniye/24/1

ILUMINAREA DECORATIVĂ ÎN INTERIOR

Ghenadii BLIUC, lector

Summary

In this article is revealed the role of decorative illumination in the design of interior spaces. As a result of the research it was found that the artistic face of an interior is formed not only by the furnitures and the decor but also by the illumination – especially by the decorative illumination. When the lights interacts with the interior elements, it can emphasize some of them, can put accent on others and can hide unpleasant ones. An important expressive way of decorative illumination is its color. This fact is well shown in interiors with stained glass, where the colors create an exquisite atmosphere.

Iluminarea (lumina în general) are o importanță covârșitoare în modelarea și transformarea vizuală a spațiului arhitectural, a